

Rīgas Zooloģiskajā dārzā Latvijas rāpuļu un abinieku ekspozīcijā aplūkojamas visas 3 Latvijā sastopamās čūsku sugas:

Parastā odze

Odzes ir vienīgās Latvijas indīgās čūskas un tāpēc tās bieži tiek iznīcinātas. Latvijā odzes visbiežāk sastopamas izcirtumos, purvu malās un mežmalās. Šai čūsku sugai raksturīga vertikāla acs zīlīte, izteikti trīsstūrveidīga galva, pamatkrāsa var variēt – no gaišbrūnas līdz tumšpelēkai. Vairumam īpatņu ir raksturīgs tumšs zigzagveidīgs zīmējums, bet atrastas arī vienkāršainas – tumšpelēkas un melnas odzes.

Pavasārī odzes no ziemošanas vietām dobumos zem saknēm vai akmeņiem izlien visagrāk – tikko nokūsis sniegs. Vasaras beigās odzēm piedzimst līdz 20 mazuļi, kas tūdaļ uzsāk patstāvīgu dzīvi.

Parastais zalktis

Parastais zalktis ir Latvijā vislielākā (līdz 150 cm) un visbiežāk sastopamā čūsku suga, kas apdzīvo visdažādākos biotopus ūdeņu tuvumā. Lieliski peld un bieži medī ūdenī. Zalkši bieži apmetas arī kultūrainavā un apdzīvotās vietās, kur daudz piemērotas barības – abinieku. Parastā zalkša mugura ir vienkāršaina, galvas abās pusēs raksturīgi dzelteni vai bāli dzelteni laukumi.

Zalktis nav indīgs, taču, rokās paņemts, tas no anālās atveres var izdalīt smirdošu šķidrums. Zalkši ziemo akmeņu krāvumos, dobumos zem ēku drupām vai celmiem. Piemērotās ziemošanas vietās tie sapulcējas lielā skaitā un pavasarī, tikko iznākuši no pazemes, pārojas. Šādās vietās var redzēt īstus zalkšu kamolus, ko veido vairāki, cīņā par mātīti, savijušies tēviņi. Vasaras vidū trūdos vai kūdrā dēj 10-40 ozolzīles lieluma olas, kas salipinātas savdabīgos čemuros.

Gludenā čūska

Gludenā čūska bieži tiek jaukta ar bezkāju ķirzaku glodeni vai odzes rūsgano formu. Latvijā gludenās čūskas sastopamas reti, galvenokārt sausajos biotopos jūras tuvumā – kāpu mežos, izcirtumos un izstrādāto kūdras purvu malās. Tās bieži tiek noturētas par odzēm un iznīcinātas.

Atšķirībā no odzes gludenās čūskas ir slaidākas, acs zīlīte ir apaļa, nav zigzagveidīgā raksta uz muguras, taču ir rindās izkārtoti tumšāki plankumi. No nāsīm, pāri acīm un tālāk pāri sāniem stiepjas tumšas svītras. Gludenā čūska nav indīga, kaut agresīvi aizstāvas un kož, ja to mēģina satvert. Pārojas pavasarī un tēviņi, savijušies cīnās mātītes dēļ. Jūnija beigās vai jūlijā dēj 7-15 olas, no kurām mazuļi izšķiļas pat dēšanas laikā.

Informāciju sagatavoja:

Zooloģiskā dārza informācijas dienests

Tālr. 67518669

Laura Līdaka, mob. 26172398, Māris Lielkalns, mob. 26334154